

DRAGOTIN KETTE

19. januar 1876 – 26. april 1899

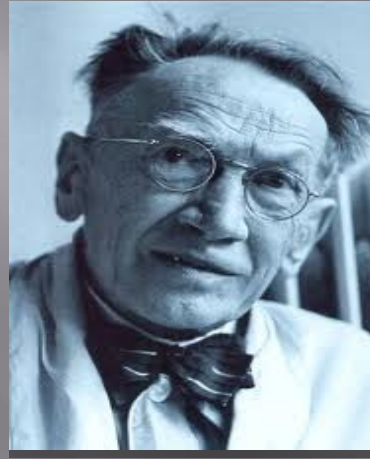

moderna

Najpomembnejši pesniki:

Ivan Cankar

Oton Župančič

Josip Murn

Alojz Gradnik

Najpomembnejši pisatelji:

Izidor

Fran S.

Fran Milčinski

Zofka

moderna = nova momantika 1899-1918

- Izraz moderna izhaja iz besede modernus.(sodoben)
- Začetek v letu 1899. (I. C. Erotika in O. Ž. Čaša opojnosti)
- Zgledujejo se po Heineju, Prešernu in ljudskem slovstvu.
- Pojavijo se lit. teme simbolizma in dekadence.
- Jezik je bil zvočen in pomensko bogat, opazi se čustvenost.
- Pripovedništvo je bilo še zelo realistično a se sčasoma pojavi novoromantično pripovedništvo. (čustva, domišljija)
- Razpon tem in motivov je bil velik.
- V teh časih je duša postala pomembna tema

Kettejevo življenje

- Rojen je bil leta 1876 na Premu pri Ilirski Bistrici.
- Tam je obiskoval osnovno šolo in kasneje gimnazijo.
- Po končanem drugem razredu se je prešolal v učiteljišče.
- Kmalu zatem mu umre oče.
- Družil se je z Cankarjem, Murnom in Župančičem. (klub Zadruga.
- V petem razredu je bil kaznovan z plačevanjem šolnine, zaradi satiričnih verzov v pesmi Naš mesija.
- Prešla se v Novo mesto in tam gimnazijo konča.
- Po maturi je bil vpoklican v vojsko v Trst.

Reiseerinnerungen aus Krain von Dr. H. Costa.
Mexicanische Caserne. (vornhin Zuckerraffinerie in Laibach).

Cukrarna v Ljubljani kjer je Kette prebil zadnje dni.

Ustvarjalnost

se deli po življenskih postajah

- **Ljubljansko:** poezija je bila začetniška, novoromantična, hudomušna in igriva. (Take so, Ljudevit, Popotnica)
- **Novomeška:** spremeni odnos do narave, bil je zaljubljen v sodnikovo hčer Angelo Smole. (Lepa roža, Na trgu)
- **Tržaško:** spremeni odnos do ljubezni, ki postane bolj čutna, erotična in tuzemska. (Moj Bog, Slovo, Spomini)

Hiši v katerih je Kette živel

Rojstna hiša na Premu

Hiša v Novem mestu

Delo

- Sonete je rad povezoval v cikle: Adrija, Slovo, spomini.
- Napisal je tudi likovno pesem Jagned.
- Svoje razočaranje v življenju izrazi v pesmi: Na očevem grobu.
- Življenje v Novem mestu in ljubezen do Angele je spesnil v pesmih: Noč na poljani, Melanholične misli, Podgorska svetnica, Pijanec.
- Pisal je tudi basni in pravljice: Kužek in Sultan, Srna in orel.

Poezija

- Nanj je vplivala Prešernova poezija.
- Pesmi delimo na izpovedne in ljubezenske.
- V njih je izrazil mladostniška doživetja, katere je spojil v ljubezensko čustvo in življensko spoznanje.
- Pesnil je lirsko nastrojene pripovedne pesmi in prigodice.
- Naslanjal se je na ljudsko poezijo, gradil pesmi s prosto obliko in pisal sonete.
- Na dela je vplivala ljubezen do Angele smole.
- Svoja spoznanja je oblikoval v intimno impresivnih in možatih verzih.
- Bil je razigran, dvotipen in hudomušen. Pisal je lahkotne in resne pesmi. Bil je povezan z naravo in je z njo živel.
- Bal se je da bo umrl preden bo odgovoril na vsa svoja vprašanja,

Pesem kritiku

Me smo čebelice,
letamo v panje,
ven, zopet vanje,
nosimo v celice
polno medú.
Daj nam mirú,
kritik! Pri mizi
črk nam ne grizi,
slov nam ne strizi,
ne pridi nam blizi!
Me se ne slinimo,
me te ne vikamo;
v obraz ti šinemo
in te opikamo.
Daj nam mirú!

- S pesmijo je izrazil svoje mnenje o cenzuriranju pesmi. Namenjena je bila cenzorjem.
- Pesem ima 1 kitico in 15 verzov. Nima posebne oblike.
- Lirski subjekt je prvoosebni, lahko je pesnik sam ali pa pesmi v prenesenem pomenu.
- Celotna pesem je nekakšen vzklik, uporabil je 3 klicaje.
- Motive je dobil pesnik iz narave: čebeljnjak, panj, čebele...

Staro srečo zopet si mi dala

Staro srečo zopet si mi dala,
ko si ljubo me pogledala,
in ko si mi belo roko dala,
vse si, ljuba, s tem povedala.

Pel bom zopet kakor drobni ptiček,
ko zapustil je jetništva kraj,
ko zletel je na livado prosto
k svojim drugom, družicam nazaj.

- Ta pesem je ljubezenska.
- Pesem ima 2 kitici, vsaka ima 4 verze.
- Rime je prestopna. Motivi: sreča, roka, dotik, ječa.
- Namenjena je bila ljubljeni osebi.
- Lirski subjekt je pesnik sam in je prvooseben.
- Pesnik v prvi kitici govori o dogodku, ki se ga spominja.
- V drugi kitici pa govori o tem kako bo nekoč kakor ptiček odšel.

Žalostinka

Našo staro sivko
so prodali danes.
Petdeset forintov
dal je zanjo Janez
izpod Črmošnjic.
Tako lepo vime,
ah, ji je bengljalo!
Tri golide mleka
vsak večer je dalo,
pa še prav zares!
Ah, ti moj želodček,
to boš revež jokal,
krčil se v bolesi,
ko ne boš več lokal
iz skodelice.
Žalostno boš krulil —
a zaman.

- Pesem je že kot naslov pove žalostinka.
- V pesmi se spominja kako so prodali kravo in zaradi tega niso imeli mleka. Tako je tudi dobil navdih za to pesem
- Pesem ima 1 kitico in ta kitica ima 17 verzov.
- Pesem je izpovedna, saj je napisana zaradi žalosti.
- Motivi so: sivka, Janez, Črmošnjice, mleko, večer, želodček.

Viri

- Francka Varl-Purkeljc: Naši književniki in njihova dela
- Franc Zdravec: Sto slovenskih pesnikov
- Berilo za 3. letnik